

VLADA CRNE GORE

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

DIREKTORAT ZA UPRAVNE POSLOVE, DRŽAVLJANSTVO I STRANCE

**IZVJEŠTAJ O RADU KOORDINACIONOG TIJELA ZA VRŠENJE NADZORA NAD
SPROVOĐENJEM ODLUKE O ODOBRAVANJU PRIVREMENE ZAŠTITE LICIMA IZ
UKRAJINE**

jul 2023. godine

I Uvod

Vlada Crne Gore je na osnovu člana 92 stav 4 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca („Sl.list Crne Gore“, br. 20/2017 i 3/2019), u cilju rješavanja statusa lica iz Ukrajine na sjednici Vlade održanoj 10. marta 2022. godine, donijela Odluku o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine („Sl.list Crne Gore“, br. 26/22 od 11.marta 2022. godine).

Navedenom Odlukom odobrena je privremena zaštita u trajanju od jedne godine državljanima Ukrajine, licima bez državljanstva kojima je posljednje boravište bilo u Ukrajini i licima kojima je Ukrajina odobrila međunarodnu zaštitu, a koja se ne mogu vratiti u Ukrajinu koju su bili prisiljeni da napuste zbog oružanih sukoba, odnosno u zemlju porijekla.

Imajući u vidu da je rok po prethodno donešenoj Odluci istekao 10. marta 2023. godine, a s obzirom na prilike da oružani sukobi u Ukrajini još uvijek traju i da se, iz tih razloga, lica kojima je odobrena privremena zaštita u Crnoj Gori, ne mogu vratiti u Ukrajinu, kao i da se lica koja zakonito borave u Crnoj Gori po osnovu odobrenog privremenog boravka u skladu sa Zakonom o strancima („Službeni list CG“, br. 12/18, 3/19 i 86/22), koja nemaju mogućnost daljeg produženja ovog boravka, ne mogu vratiti u Ukrajinu, to je saglasno članu 93 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca predloženo da se privremena zaštita produži za još godinu, po kojem osnovu je donešena Odluka o izmjeni i dopunama Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine („Sl.list Crne Gore“, br. 19/23).

Članom 4 stav 1 Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine propisano je da radi nadzora nad sprovođenjem ove odluke Vlada Crne Gore obrazuje Koordinaciono tijelo, koje čine predstavnici organa državne uprave nadležnih za unutrašnje poslove, vanjske poslove, poslove finansija, rada, socijalnog staranja i zdravlja, kao i da Koordinaciono tijelo može ostvariti saradnju sa međunarodnim organizacijama i Crvenim Krstom Crne Gore.

Shodno navedenom Vlada Crne Gore je, na sjednici od, 31. marta prošle godine, donijela Odluku o obrazovanju Koordinacionog tijela za vršenje nadzora nad sprovođenjem Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine („Sl.list Crne Gore“ 36/2022 od 06.04.2022. godine).

Zadaci Koordinacionog tijela su definisani članom 4 Odluke obrazovanju Koordinacionog tijela za vršenje nadzora nad sprovođenjem Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine i obavezuje isto da:

- prati i koordinira aktivnosti i mjere koje preduzimaju nadležni organi i institucije u cilju sprovođenja Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine, odnosno radi ostvarivanja prava lica iz Ukrajine na smještaj, zdravstvenu zaštitu, osnovno i srednje obrazovanje, informacije o pravima i obavezama, rad, spajanje porodice, isprave i pravo na podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu;
- saraduje sa međunarodnim organizacijama koje se bave pravima izbjeglica i migranata i Crvenim krstom Crne Gore;
- preduzima aktivnosti radi revidiranja Plana djelovanja u slučaju mogućeg priliva izbjeglica i migranata i
- preduzima i druge aktivnosti od značaja za sprovođenje Odluke.

Obaveza izvještavanja Vlade Crne Gore o radu Koordinacionog tijela sadržana je u zaključku 3, Zaključaka Vlade Crne Gore broj 07-078-23/905/2 od 07. marta 2023. godine, kojima je Vlada donijela poslednju Odluku o izmjenama Odluke o obrazovanju Koordinacionog tijela za vršenje nadzora nad sprovođenjem Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine. U pomenutom zaključku se navodi da se Koordinaciono tijelo zadužuje da o preduzetim aktivnostima kvartalno informiše Vladu. Ova obaveza je potvrđena i Zaključcima Vlade broj 07-040/23-1561/2 od 13.04.2023. godine, u čijem je zaključku 2 je konstatovano da se Koordinaciono tijelo zadužuje da naredni izvještaj o radu dostavi do kraja juna 2023. godine.

II Preduzete aktivnosti Koordinacionog tijela za period 2022. godine – mart 2023. godine

Koordinaciono tijelo je krajem marta, tokom aprila i maja 2023. godine, održalo ukupno 5 radnih sastanaka i to: 31. ma-ta, 24. aprila, 29,30. i 31. maja 2023. godine, fokusiranih na praćenje i internu evaluaciju realizacije ranije donešenih zaključaka Koordinacionog tijela i na finalizaciju Plana reagovanja za prihvat lica iz Ukrajine (Contigency Plan). Plan je urađen i biće dostavljen Vladi Crne Gore na uvid i ocjenu, uz poštovanje stepena tajnosti kojim je Plan stepenovan. Prilikom izrade Plana članovi Koordinacionog tijela su imali ekspertsku podršku predstavnika Evropske agencije za azil (EUAA).

Plan pored situacione analize koja obuhvata statističke podatke koji se odnose na privremenu zaštitu u 2022. godini i prvi kvartal 2023. godine, u oblasti ostvarivanja prava propisanih članom 96 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca kojim je definisano da stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na:

- 1) boravak u Crnoj Gori;
- 2) primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život;
- 3) zdravstvenu zaštitu;
- 4) osnovno i srednje obrazovanje;
- 5) informacije o pravima i obavezama;
- 6) rad;
- 7) spajanje porodice;
- 8) ispravu;
- 9) pravo na podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu,

sadrži i standardne operativne procedure sadržane u aneksima Plana kojima je bliže određeno apliciranje za pristup ostvarivanju prava na privremenu zaštitu, prava na produženje privremene zaštite, prava na informacije o pravima i obavezama, prava na smještaj, prava na zdravstvenu zaštitu, prava na obrazovanje i prava na rad. Nadalje, u aneksima je sadržan i zakonski okvir kojim je uređena oblast privremene zaštite kao i druge informacije korisne za tražioce privremene zaštite u Crnoj Gori.

Koordinaciono tijelo je, u prethodnom periodu, vršeci nadzor nad sprovođenjem Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine, prikupilo podatke sa terena i izvršilo analizu istih, polazeći od zakonski utvrđenog obima prava, te konstatovalo stepen ostvarenosti istih.

Pravo na boravak

Boravak u Crnoj Gori, po osnovu privremene zaštite, od početka ukrajinske krize, odnosno o od 14. marta 2022. godine, kada je počelo elektronsko evidentiranje zahtjeva za odobrenje privremne zaštite do 20. februara 2023. godine, kada je stupila na snagu Odluka o izmjeni i dopunama Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine kojom je privremena zaštita produžena za još godinu odnosno do 11. marta 2024. godine, ostvarilo je 7.853 lica iz Ukrajine od kojih 5.161 žena i 2.692 muškaraca. Za tri lica iz Ukrajine je nakon sprovođenja zakonskog postupka odbijen zahtjev za odobrenje privremene zaštite od čega za 2 muškarca i jednu ženu, u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

Nakon donošenja Odluke o izmjeni i dopunama Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine kojom se privremena zaštita za ova lica produžava za još godinu, od pomenutih 7.853 lica, do 22. juna 2023. godine, 4.264 lica su podnijela zahtjev za produženje privremene zaštite i ista je svima produžena do 11. marta 2024. godine. Od broja 4.264 lica kojima je produžena privremena zaštita žene čine 2.707, a muškarci 1.557. Pored toga, u periodu od 20. februara 2023. godine do 22. juna 2023. godine, 1.052 lica iz Ukrajine je podnijelo zahtjev za odobrenje privremene zaštite, od čega je 559 žena i 493 muškarca.

Pravo na primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život

Shodno članu 96 stav 1 tačka 2 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca kojim je definisano da stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život, a što je bliže određeno članom 98 istog zakona i Zaključcima Vlade Crne Gore broj 04-1910/2 od 31.marta 2022. godine, kojima je odobreno preusmjeravanje novčanih sredstava sa potrošačke jedinice tadašnjeg Ministarstva finansija na potrošačku jedinicu Ministarstvo unutrašnjih poslova, kako bi u hitnoj proceduri obezbijedilo potrebne smještajne kapacitete za primjeren smještaj stranaca pod privremenom zaštitom. Ministarstvo unutrašnjih poslova je ispunilo tražene obaveze zaključivanjem Ugovora o javnoj nabavci sa ranijim izvršiocom usluga smještaja za lica pod privremenom zaštitom „SATO“ D.O.O.sa sjedištem u Baru, 01 broj 426/23-13283/1 od 7.3.2023. godine i sa izvršiocom usluga smještaja „MM SYSTEMS“ D.O.O sa sjedištem u Bebanama, 01 broj 426/23-13282/1 od 7.3.2023. godine. Predmetni ugovori su zaključeni na period od 11.03.2023. godine do 11.03.2024. godine.

Trenutno se u smještajnim kapacitetima hotela „Sato u Sutormoru-Bar nalazi 97 lica iz Ukrajine pod privremenom zaštitom.

Pravo na zdravstvenu zaštitu

Podaci o zdravstvenim uslugama pruženim na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou licima iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori, u 2022. godini

Shodno podacima Ministarstva zdravlja, od 01.marta do 31. decembra 2022. godine, na **primarnom nivou** zdravstvene zaštite licima iz Ukrajine pod privremenom pružene su zdravstvene usluge u Domu zdravlja Glavnog grada – ukupno 71 zdravstvenih usluga, u Domu zdravlja Kotor – 127 zdravstvenih usluga, u Domu zdravlja Cetinje 13 zdravstvenih usluga, u Domu zdravlja Nikšić- 1, u Domu zdravlja Bar -274 zdravstvenih usluga, u Domu zdravlja Budva – 797 usluga, u Domu zdravlja Tivat -231 zdravstvenih usluga, u Domu zdravlja Ulcinj -23 zdravstvene usluge, u Domu zdravlja Herceg Novi - 334 zdravstvene usluge, u Domu zdravlja Kolašin- 4 zdravstvene usluge, u Domu zdravlja Bijelo polje – 8 zdravstvenih usluga.

Shodno navedenim statističkim podacima ukupan broj zdravstvenih usluga pruženih na primarnom nivou je **1.883**.

Na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite zdravstvena zaštita pružena je licima iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori, u sledećim opštim bolnicama :

U Opštoj bolnici Cetinje -524 zdravstvenih usluga, u Opštoj bolnici Bar – 1.154 zdravstvenih usluga, u Opštoj bolnici Kotor – 245 zdravstvenih usluga, u Opštoj bolnici u Pljevljima-1 zdravstvena usluga, u Specijalnoj bolnici « Brezovik » - 2 zdravstvene usluge, u Specijalnoj bolnici za psihijatriju « Dobrota » Kotor-11 lica iz Ukrajine pod privremenom zaštitom zatražilo je zdravstvenu zaštitu, u Specijalnoj bolnici Risan 111 lica iz Ukrajine pod privremenom zaštitom zatražilo je zdravstvenu zaštitu, što ukupno čini **2.048** zdravstvenih usluga na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite.

Na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite, prvenstveno u Kliničkom centru Crne Gore pružene su sledeće zdravstvene usluge licima iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori: u Klinici za digestivnu hirurgiju - 382 zdravstvene usluge, u Klinici za neurologiju – 95 zdravstvenih usluga, u Klinici za infektivne bolesti pružena je zdravstvena zaštita za 95 lica, u Internoj klinici -565 zdravstvenih usluga, u Ginekološko-akušerskoj klinici -29 zdravstvenih usluga, u Institutu za onkologiju -127 zdravstvenih usluga, u Hirurškoj klinici -21 zdravstvena usluga, u Klinici za kardiologiju - 537 zdravstvenih, u Dječijoj hirurškoj klinici -163 zdravstvene usluge, u Institutu za bolesti djece (IBD)-Pedijatrijskoj klinici -309 zdravstvenih usluga, u IBD Centru za autizam, smetnje i dječiju psihijatriju – 45 zdravstvenih usluga, u IBD ORL ambulanti – 9 zdravstvenih usluga, u IBD Hirurškoj ambulanti -80 zdravstvenih usluga, u IBD Hematološkoj ambulanti -2 usluge, u IBD Nefrološkoj ambulanti-1 usluga, u IBD RTG (radiografija) dijagnostici -22 zdravstvene usluge, u IBD – PUC sa dnevnom bolnicom -130 zdravstvenih usluga, u Klinici za urologiju – 1 zdravstvena usluga, u Klinici za nefrologiju -81

zdravstvena usluga, u Klinici za otorinolaringologiju -10 zdravstvenih usluga, Institut za javno zdravlje pružio je 6 usluga zdravstvene zaštite, Zavod za transfuziju krvi -49 zdravstvenih usluga, što ukupno čini **2.759** zdravstvenih usluga pruženih na tercijarnom nivou licima iz Ukrajine, pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori, pored zdravstvenih usluga pruženih u jedinicama Zavoda za hitnu medicinsku pomoć.

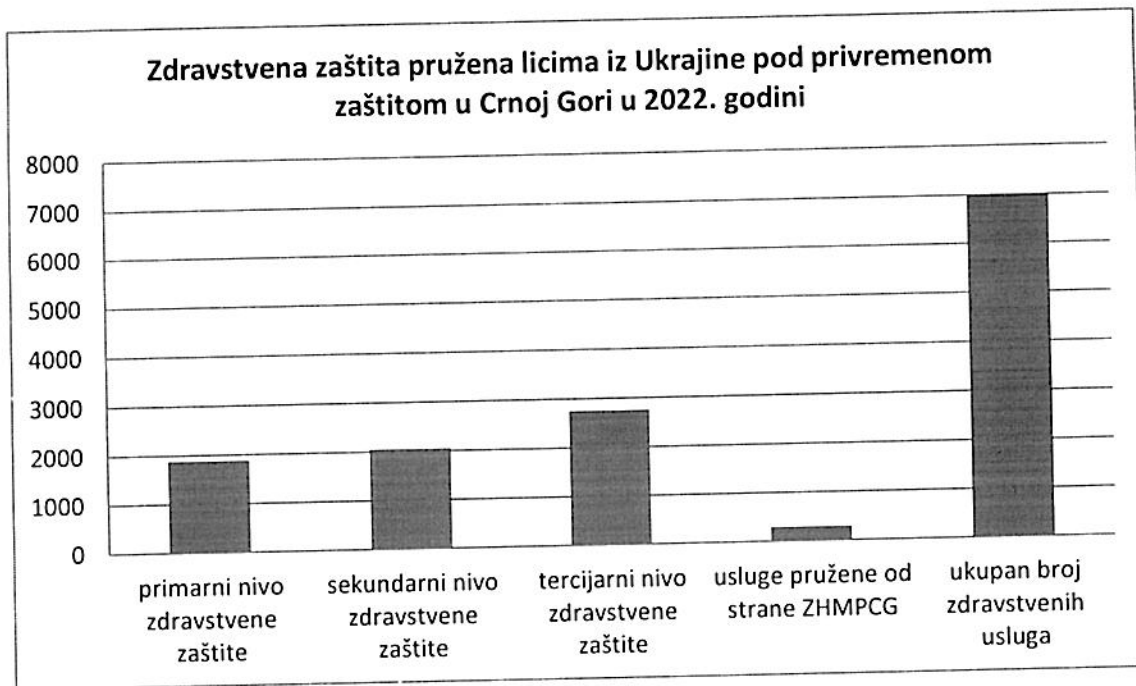
U Zavodu za hitnu medicinsku pomoć Crne Gore pregeledan je sledeći broj pacijenata :

- u Jedinici Zavoda za hitnu medicinsku pomoć u Baru pregledano je 119 pacijenata ;
- u Jedinici Zavoda za hitnu medicinsku pomoć u Budvi pregledana su 94 pacijenta ;
- u Jedinici Zavoda za hitnu medicinsku pomoć u Tivtu pregledana su 33 pacijenta ;
- u Jedinici Zavoda za hitnu medicinsku pomoć u Podgorici pregledano je 12 pacijenata ;
- u Jedinici Zavoda za hitnu medicinsku pomoć u Bijelom Polju pregledana su 4 pacijenta ;
- u Jedinici Zavoda za hitnu medicinsku pomoć u Žabljaku pregledano je 5 pacijenata ;
- u Jedinici Zavoda za hitnu medicinsku pomoć u Kotoru pregledano je 8 pacijenata i
- u Jedinici Zavoda za hitnu medicinsku pomoć u Herceg Novom pregledano je 8 pacijenata.

Tako da je u jedinicama Zavoda za hitnu medicinsku pomoć pruženo 283 zdravstvenih usluga licima iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori.

Ukupan broj zdravstvenih usluga koje je Ministarstvo zdravlja Crne Gore pružilo licima iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u 2022. godini je 6.973 zdravstvene usuge.

Ukupan broj zdravstvenih usluga koje je Ministarstvo zdravlja Crne Gore pružilo licima iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u 2022. godini je 6.973 zdravstvene usuge (slika broj 1).

Slika broj 1. Zdravstvena zaštita pružena licima iz Ukrajine na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou 01. mart- 31. decembar 2022. godine

Zdravstvena ustanova Apoteke Crne Gore Montefarm izdala je lijekove licima sa privremenom zaštitom u Crnoj Gori, u 2022. godini :

-u Podgorici, je izdato 16 lijekova (35 kutija), ukupna vrijednost izdatih lijekova -566,57 eura, u Baru je izdato 35 lijekova (82 kutije) u vrijednosti od 435,60 eura, u Budvi 6 lijekova (13 kutija) u vrijednosti od 275,68 eura, u Herceg Novom je izdato 8 lijekova (31 kutija) u vrijednosti od 319,83 eura. Navedena terapija je u najvećem broju slučajeva izdata za hronična kardiovaskularna oboljenja, potom za dijabetičare i onkološke pacijente.

2023. godina

Podaci o zdravstvenim uslugama pruženim na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou licima iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori, u 2023. godini za period januar –maj.

Na primarnom nivou zdravstvene zaštite, u periodu od 01. januara do 15. marta 2023. godine, pruženo je zdravstvenih usluga licima iz Ukrajine pod privremenom zaštitom : u Domu zdravlja Glavnog grada -25 zdravstvenih usluga, u Domu zdravlja Cetinje – 2 zdravstvene usluge, u Domu zdravlja Bar - 192 zdravstvene usluge, u Domu zdravlja Budva – 365 zdravstvenih usluga, u Domu zdravlja Ulcinj -14 zdravstvenih usluga, u Domu zdravlja Herceg Novi – 128 zdravstvenih usluga, u Domu zdravlja Kotor – 45 zdravstvenih usluga, u Domu zdravlja Tivat – 50 zdravstvenih usluga, u Domu zdravlja Kolašin- 2 zdravstvene usluge, što ukupno čini **823** pružene zdravstvene usluge licima iz Ukrajine pod privremenom zaštitom, na primarnom nivou.

Na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite, u periodu od 01. januara do 15. marta 2023. godine, licima iz Ukrajine pod privremenom zaštitom pruženo je : u Opštoj bolnici Cetinje – 80 zdravstvenih usluga, u Opštoj bolnici Bar -470 zdravstvenih usluga, u Opštoj bolnici Kotor -231 zdravstvena usluga.

- u Specijalnoj bolnici « Brezovik » zdravstvena usluga pružena je jednom licu iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori,
- u Specijalnoj bolnici za psihijatriju « Dobrota » Kotor dva lica iz Ukrajine pod privremenoim zaštitom su dobila zdravstvenu zaštitu
- u Specijalnoj bolnici Risan pružena je zdravstvena zaštita za 40 lica iz Ukrajine pod privremenoim zaštitom.

Ukupan broj zdravstvenih usluga pruženih licima iz Ukrajine pod privremenom zaštitom na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite, u prvom kvartalu 2023. godine, je **824**.

Na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite, odnosno u Kliničkom centru Crne Gore pružen je širok dijapazon zdravstvenih usluga licima iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori i to : - u Klinici za neurologiju – 19 zdravstvenih usluga, u Klinici za očne bolesti – 11 zdravstvenih usluga, u Klinici za kardiologiju -37 zdravstvenih usluga, u Klinici za dermatovenerologiju – 6 zdravstvenih usluga, u Institutu za bolesti djece –ORL ambulanti – 3 zdravstvene usluge, u IBD Ortopedskoj ambulanti – 11 zdravstvenih usluga, u IBD Hirurškoj ambulanti – 20 zdravstvenih usluga, u IBD – Gastro ambulanti – 2 zdravstvene usluge, u IBD –Nefrološkoj ambulanti -1 zdravstvena usluga, u IBD RTG dijagnostici – 3 zdravstvene usluge, u IBD Pedijatrijskoj klinici – 20 zdravstvenih usluga, u Klinici za nefrologiju -65 zdravstvenih usluga, u ORL klinici -8 zdravstvenih usluga, što ukupno čini 206 zdravstvenih usluga koje je pružio Klinički centar Crne Gore.

Institut za javno zdravlje licima iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori pružio je, u prvom kvartalu 2023. godine, 11 zdravstvenih usluga.

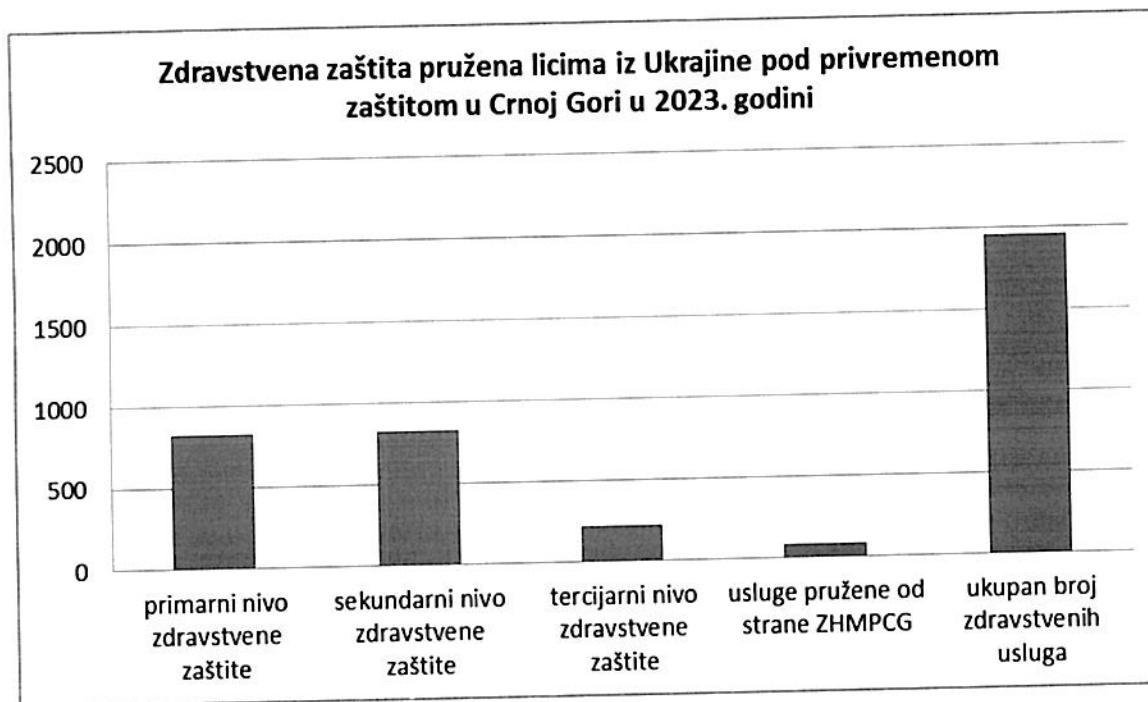
Zavod za transfuziju krvi licima iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori pružio je 4 usluge.

Shodno navedenoj statistici ukupan broj zdravstvenih usluga na tercijarnom nivou, koji je pružen licima iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori, u prvom kvartalu 2023. godine je **221** zdravstvena usluga

U navedenom periodu, u jedinicama Zavoda za hitnu medicinsku pomoć Crne Gore pregledano je lica iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori:

- u Jedinici Zavoda za hitnu medicinsku pomoć u Baru pregledan je 21 pacijent;
- u Jedinici Zavoda za hitnu medicinsku pomoć u Budvi pregledan je 47 pacijent;
- u Jedinici Zavoda za hitnu medicinsku pomoć u Tivtu pregledana su 4 pacijenta;
- u Jedinici Zavoda za hitnu medicinsku pomoć u Podgorici pregledano je 11 pacijenata;
- u Jedinici Zavoda za hitnu medicinsku pomoć u Žabljaku pregledan je 1 pacijent i
- u Jedinici Zavoda za hitnu medicinsku pomoć u Herceg Novom pregledano je 4 pacijenta, što znači da je ukupan broj zdravstvenih usluga koju su pružile jedinice Zavoda za hitnu medicinsku pomoć je **88**.

Ukupan broj zdravstvenih usluga koje su zdravstvene ustanove u Crnoj Gori, u prvom kvartalu 2023. godine, pružile licima iz Ukrajine pod privremenom zaštitom na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite je 1.956 (slika broj 2.)

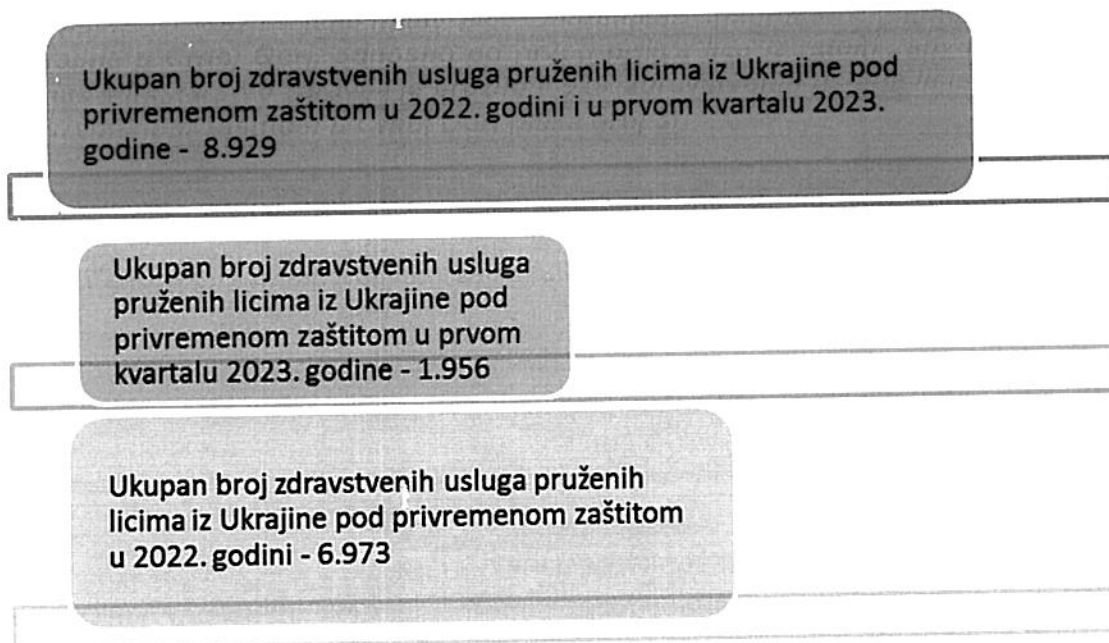

Slika broj 2. Zdravstvena zaštita pružena licima iz Ukrajine na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou u prvom kvartalu 2023. Godine

Zdravstvena ustanova Apoteke Crne Gore « Montefarm » u prvom kvartalu 2023. Godine izdala je lijekove licima iz Ukrajine sa privremenom zaštitom u Crnoj Gori i to :

- Apoteka Crne Gore « Montefarm » u Podgorici, izdala je lijekove u vrijednosti od 163,79 eura, odnosno 8 lijekova (9 kutija),
- Apoteka Crne Gore « Montefarm » u Baru izdala je lijekove u vrijednosti od 718,83 eura, odnosno 40 lijekova (81 kutija) i
- Apoteka Crne Gore « Montefarm » u Budvi izdala je lijek u vrijednosti od 275,68 eura jedan lijek (1 kutija).

Uzimajući u obzir cjelokupan period primjene instituta privremene zaštite lica iz Ukrajine u Crnoj Gori, odnosno od prvog priliva lica iz ratom zahvaćene Ukrajine do danas Ministarstvo zdravlja je pružilo 8.929. zdravstvenih usluga licima iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori (slika broj 3)

Slika broj 3. Broj zdravstvenih usluga pruženih licima iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u 2022. u prvom kvartalu 2023. godine

Pravo na osnovno i srednje obrazovanje

Pravo na obrazovanje, u školskoj 2022/23 godini, ostvarilo je 155 djece u osnovnoškolskom obrazovanju i 14 djece u srednješkolskom obrazovanju, što ukazuje da je nizak procenat upisane djece u osnovne i srednje škole. U skladu sa postojećim podacima najveći broj djece (90 %) školskog uzrasta nastavu prati online, po ukrajinskom obrazovnom sistemu. Ministarstvo prosvjete, upravo iz tog razloga, u saradnji sa kancelarijom UNICEF-a i Ambasdom Ukrajine u Crnoj Gori, realizuje Program „Podrška uključivanja djece iz Ukrajine u obrazovni sistem Crne Gore“.

Broj upisane djece po opštinama: opština Bar -u osnovne škole upisano - 52 djece, u srednje škole -6 djece, opština Budva -u osnovne škole upisano- 38 djece, a u srednje škole -3 djece, Glavni grad Podgorica - u osnovne škole upisano -18 djece, u srednju školu -1 dijete, opština Tivat - u osnovne škole upisano -17 djece, dok upisanih u srednje škole nije bilo, opština Herceg Novi u osnovne škole upisano -14 djece, u srednju školu -1 dijete, opština Kotor - u osnovne škole upisano - 11 djece, u srednje škole -2 djece, opština Ulcinj - u osnovne škole upisano -3 djece, u srednju školu nije bilo upisane djece, opština Danilovgrad u osnovnu školu upisano -1 dijete, u srednju školu nije bilo upisane djece, opština Berane- u osnovnu školu upisano -1 dijete, dok u srednju školu nije bilo upisane djece i opština Žabljak u osnovnu školu nije bilo upisane djece, dok je u srednju školu upisano 1 dijete. (Slika broj 4)

TIP SVOJINE	NIVO OBRAZOVANJA	OPŠTINA	USTANOVA	RAZRED	M	Ž	Ukupno
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Anto Đedović"	prvi	3	6	9
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Anto Đedović"	drugi	1	0	1
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Anto Đedović"	treći	1	0	1
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Anto Đedović"	četvrti	2	0	2
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Anto Đedović"	peti	3	0	3
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Anto Đedović"	šesti	1	0	1
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Blažo Jokov Orlandić"	prvi	2	0	2
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Blažo Jokov Orlandić"	četvrti	1	0	1
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Blažo Jokov Orlandić"	šesti	1	0	1
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Blažo Jokov Orlandić"	osmi	0	1	1
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Jugoslavija"	prvi	1	1	2
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Jugoslavija"	drugi	1	0	1
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Jugoslavija"	treći	0	1	1
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Jugoslavija"	četvrti	2	1	3
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Jugoslavija"	peti	0	1	1
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Jugoslavija"	šesti	2	1	3
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Jugoslavija"	osmi	1	0	1
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Jugoslavija"	deveti	0	2	2
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Kekec"	prvi	2	0	2
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Kekec"	drugi	0	1	1
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Kekec"	peti	1	0	1
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Kekec"	osmi	0	1	1
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Meksiko"	prvi	1	0	1
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Meksiko"	treći	1	0	1
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Meksiko"	četvrti	0	2	2
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Meksiko"	peti	3	0	3
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Meksiko"	sedmi	0	1	1
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Meksiko"	osmi	0	1	1
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Meksiko"	deveti	0	1	1
Državna	Osnovno	Bar	JU Osnovna škola "Srbija"	prvi	1	0	1
Državna	Osnovno	Berane	JU Osnovna škola "Vuk Karadžić"	treći	0	1	1
Državna	Osnovno	Budva	JU Druga osnovna škola	prvi	2	4	6
Državna	Osnovno	Budva	JU Druga osnovna škola	treći	1	2	3
Državna	Osnovno	Budva	JU Druga osnovna škola	četvrti	2	0	2
Državna	Osnovno	Budva	JU Druga osnovna škola	peti	1	2	3
Državna	Osnovno	Budva	JU Druga osnovna škola	šesti	4	2	6
Državna	Osnovno	Budva	JU Druga osnovna škola	sedmi	0	1	1
Državna	Osnovno	Budva	JU Druga osnovna škola	osmi	2	2	4
Državna	Osnovno	Budva	JU Druga osnovna škola	deveti	3	2	5
Državna	Osnovno	Budva	JU Osnovna škola "Stefan Mitrov Ljubiša"	prvi	1	2	3
Državna	Osnovno	Budva	JU Osnovna škola "Stefan Mitrov Ljubiša"	treći	1	0	1
Državna	Osnovno	Budva	JU Osnovna škola "Stefan Mitrov Ljubiša"	četvrti	1	0	1
Državna	Osnovno	Budva	JU Osnovna škola "Stefan Mitrov Ljubiša"	peti	1	1	2
Državna	Osnovno	Budva	JU Osnovna škola "Stefan Mitrov Ljubiša"	šesti	1	0	1
Državna	Osnovno	Danilovgrad	JU Osnovna škola "Njegoš"	prvi	1	0	1
Državna	Osnovno	Herceg Novi	JU Osnovna škola "Dašo Pavičić"	prvi	1	1	2

Državna	Osnovno	Herceg Novi	JU Osnovna škola "Dašo Pavičić"	drugi	0	1	1
Državna	Osnovno	Herceg Novi	JU Osnovna škola "Milan Vuković"	peti	0	2	2
Državna	Osnovno	Herceg Novi	JU Osnovna škola "Milan Vuković"	sedmi	0	1	1
Državna	Osnovno	Herceg Novi	JU Osnovna škola "Orjenski bataljon"	prvi	0	2	2
Državna	Osnovno	Herceg Novi	JU Osnovna škola "Orjenski bataljon"	drugi	0	2	2
Državna	Osnovno	Herceg Novi	JU Osnovna škola "Orjenski bataljon"	četvrti	0	1	1
Državna	Osnovno	Herceg Novi	JU Osnovna škola "Orjenski bataljon"	peti	1	0	1
Državna	Osnovno	Herceg Novi	JU Osnovna škola "Orjenski bataljon"	sedmi	0	1	1
Državna	Osnovno	Herceg Novi	JU Osnovna škola "Orjenski bataljon"	osmi	0	1	1
Državna	Osnovno	Kotor	JU Osnovna škola "Narodni heroj Savo Ilić"	prvi	1	0	1
Državna	Osnovno	Kotor	JU Osnovna škola "Narodni heroj Savo Ilić"	drugi	1	0	1
Državna	Osnovno	Kotor	JU Osnovna škola "Narodni heroj Savo Ilić"	treći	2	0	2
Državna	Osnovno	Kotor	JU Osnovna škola "Narodni heroj Savo Ilić"	šesti	1	0	1
Državna	Osnovno	Kotor	JU Osnovna škola "Nikola Đurković"	drugi	0	1	1
Državna	Osnovno	Kotor	JU Osnovna škola "Njgoš"	treći	0	2	2
Državna	Osnovno	Kotor	JU Osnovna škola "Njgoš"	peti	0	1	1
Državna	Osnovno	Kotor	JU Osnovna škola "Njgoš"	šesti	0	1	1
Državna	Osnovno	Kotor	JU Osnovna škola "Njgoš"	sedmi	1	0	1
Državna	Osnovno	Podgorica	JU Osnovna škola "Branko Božović"	sedmi	1	0	1
Državna	Osnovno	Podgorica	JU Osnovna škola "Maksim Gorki"	prvi	1	0	1
Državna	Osnovno	Podgorica	JU Osnovna škola "Maksim Gorki"	drugi	1	1	2
Državna	Osnovno	Podgorica	JU Osnovna škola "Maksim Gorki"	treći	2	0	2
Državna	Osnovno	Podgorica	JU Osnovna škola "Novka Ubović"	peti	1	1	2
Državna	Osnovno	Podgorica	JU Osnovna škola "Pavle Rovinski"	prvi	1	0	1
Državna	Osnovno	Podgorica	JU Osnovna škola "Pavle Rovinski"	četvrti	0	1	1
Državna	Osnovno	Podgorica	JU Osnovna škola "Radojica Perović"	treći	0	1	1
Državna	Osnovno	Podgorica	JU Osnovna škola "Vuk Karadžić"	prvi	1	0	1
Državna	Osnovno	Podgorica	JU Osnovna škola "Vuk Karadžić"	četvrti	0	1	1
Državna	Osnovno	Podgorica	JU Osnovna škola "Vuk Karadžić"	peti	0	2	2
Državna	Osnovno	Podgorica	JU Osnovna škola "Vuk Karadžić"	šesti	1	0	1
Državna	Osnovno	Podgorica	JU Osnovna škola "Vuk Karadžić"	osmi	1	0	1
Državna	Osnovno	Podgorica	JU Osnovna škola "Štampar Makarije"	osmi	0	1	1
Državna	Osnovno	Tivat	JU Osnovna škola "Drago Milović"	prvi	3	3	6
Državna	Osnovno	Tivat	JU Osnovna škola "Drago Milović"	drugi	1	3	4
Državna	Osnovno	Tivat	JU Osnovna škola "Drago Milović"	treći	0	1	1
Državna	Osnovno	Tivat	JU Osnovna škola "Drago Milović"	četvrti	2	0	2
Državna	Osnovno	Tivat	JU Osnovna škola "Drago Milović"	peti	1	0	1
Državna	Osnovno	Tivat	JU Osnovna škola "Drago Milović"	sedmi	2	1	3
Državna	Osnovno	Ulcinj	JU Osnovna škola "Boško Strugar"	drugi	0	1	1
Državna	Osnovno	Ulcinj	JU Osnovna škola "Boško Strugar"	šesti	1	0	1
Državna	Osnovno	Ulcinj	JU Osnovna škola "Boško Strugar"	osmi	0	1	1
Državna	Srednje	Bar	JU Gimnazija "Niko Rolović"	prvi s.	0	1	1
Državna	Srednje	Bar	JU Gimnazija "Niko Rolović"	četvrti s.	0	1	1
Državna	Srednje	Bar	JU Srednja ekonomsko-ugostiteljska škola	prvi s.	0	2	2
Državna	Srednje	Bar	JU Srednja stručna škola	prvi s.	1	1	2
Državna	Srednje	Budva	JU Srednja mješovita škola "Danilo Kiš"	drugi s.	0	1	1
Državna	Srednje	Budva	JU Srednja mješovita škola "Danilo Kiš"	treći s.	1	1	2

Državna	Srednje	Herceg Novi	JU Srednja mješovita škola "Ivan Goran Kovačić"	treći s.	1	0	1
Državna	Srednje	Kotor	JU Gimnazija	prvi s.	1	0	1
Državna	Srednje	Kotor	JU Srednja pomorska škola	prvi s.	1	0	1
Državna	Srednje	Podgorica	JU Srednja građevinsko-geodetska škola "Inž. Marko Radević"	drugi s.	0	1	1
Državna	Srednje	Žabljak	JU Srednja mješovita škola "17. septembar"	drugi s.	0	1	1

Slika broj 4. Statistički podaci o djeci iz Ukrajine upisanoj u osnovne i srednje škole u Crnoj Gori, u školskoj 2022/2023 godini - tabelarni prikaz

Članovi Koordinacionog tijela su konstatovali da usljed nepoznavanja kvaliteta obrazovanja crnogorskog obrazovnog sistema od strane roditelja djece iz Ukrajine, pretpostavki da će se rat ubrzo završiti i da će se vratiti u Ukrajinu, teškoća za djecu osvoškolskog i srednješkolskog uzrasta da prate online nastavu po ukrajinskom školskom programu i pohađaju uporedo nastavu na crnogorskom jeziku, izostao je bolji odziv upisa djece iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u crnogorske škole, te se zaključilo da treba, raditi na podizanju svijesti roditelja i pomenute kategorije djece, o značaju redovnog pohađanja nastave, posebno uzimajući u obzir da je osnovnoškolsko obrazovanje obavezno, kao i o značaju društvene integracije djece iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori.

-Informisanje javnosti i lica iz Ukrajine (privremena zaštita)

Tokom izvještajnog perioda Kabinet ministra unutrašnjih poslova, čija je predstavnica članica Koordinacionog tijela, objavljivao je na sedmičnom nivou saopštenja za javnost sa statističkim podacima o ulascima i izlascima ukrajinskih državljana u Crnu Goru, odnosno iz Crne Gore, kao i o broju podnijetih zahtjeva za odobrenje privremene zaštite lica iz Ukrajine, odobrenih zahtjeva za dobijanje statusa stranca pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori i drugim značajnim podacima, u komunikaciji sa nadležnim službama institucija koje imaju predstavnika u Koordinacionom tijelu kako bi javnost u kontinuitetu bila obavještena o svemu što je u sprezi sa privremenom zaštitom lica iz Ukrajine u Crnoj Gori.

Kabinet ministra unutrašnjih poslova, u saradnji sa ostalim nadležnim organizacionim jedinicama Uprave policije i Ministarstva unutrašnjih poslova pripremao je odgovore na pitanja medija vezano za privremenu zaštitu, organizovao gostovanja u medijima predstavnika Ministarstva unutrašnjih poslova, shodno interesovanju medija, na temu privremene zaštite lica iz Ukrajine.

Ministarstvo unutrašnjih poslova kreiralo je podstranicu koja sadrži informativni materijal za lica iz Ukrajine kojima je odobrena privremena zaštita u Crnoj Gori i ista se redovno ažurira sa novim podacima.

Takođe licima iz Ukrajine se prilikom podnošenja zahtjeva za odobrenje privremene zaštite, pružaju informacije šta sve podrazumijeva institut privremena zaštita, koja su prava koja su im zagarantovana zakonom, kao i koje su njihove zakonske obaveze. Pored informacija koja ova lica dobijaju na licu mjesta od službenika Direkcije za integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom i reintegraciju povratnika po readmisiji i službenika područnih jedinica i filijala za upravne poslove, državljanstvo i strance, korisne informacije ova lica dobijaju i od Ambasade Ukrajine u Crnoj Gori koja ima i svoje krizne štabove u Crnoj Gori, zatim od predstavništva UNHCR i IOM u Crnoj Gori, Crvenog krsta Crne Gore i NNF-nevladina fondacija „Građanska alijansa“.

Pravo na rad

Stranci kojima je odobrena privremena zaštita u Crnoj Gori mogu raditi u Crnoj Gori bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada u smislu zakona kojim se uređuje boravak stranaca. Oni imaju slobodan pristup tržištu rada Crne Gore. Strancu kojem je odobrena privremena zaštita nadležni organ lokalne uprave izdaje radnu knjižicu, koju zaposleni stranac predaje poslodavcu na dan početka rada. Poslodavac koji zaposli stranca kojem je odobrena privremena zaštita dužan je da ga prijavi na obavezno socijalno osiguranje, u skladu sa zakonom, sa danom stupanja na rad, i da prijavu preda nadležnom organu u roku od osam dana od dana stupanja na rad. Takođe, poslodavac koji zapošljava stranca sa odobrenom privremenom zaštitom dužan je da u roku od osam dana od dana zasnivanja radnog odnosa ili početka rada stranca, odnosno prestanka rada stranca obavijesti Ministarstvo unutrašnjih poslova. Koordinaciono tijelo je omogućilo razmjenu podataka između Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave prihoda i carina kojoj se za potrebe praćenja podataka o licima iz Ukrajine koja u Crnoj Gori imaju status stranca pod privremenom zaštitom, a koja ostvaruju pravo na rad, dostavljaju određeni podaci radi uparivanja sa podacima o zaposlenima iz Centralnog registra obveznika i osiguranika, a nakon toga podaci o zaposlenim licima iz Ukrajine pod **privremenom zaštitom** u Crnoj Gori, dostavljaju se Zavodu za zapošljavanje Crne Gore, radi vršenja analize i dostavljanja rezultata iste Ministarstvu rada i socijalnog staranja, koje bi povratno obavještavalo Ministarstvo unutrašnjih poslova kao krajnjeg korisnika podataka o zaposlenim licima iz Ukrajine u Crnoj Gori.

Pravo na spajanje porodice

U toku 2022. godine, shodno članu 103 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, a uvezi člana 7 istog zakona, odobrena je privremena zaštita po osnovu spajanja porodice za 13 lica državljana trećih zemalja, od kojih za 12 lica državljana Ruske Federacije i za 1 lice koje je državljanin Moldavije, čiji su članovi porodice državljani Ukrajine sa odobrenom privremenom zaštitom u Crnoj Gori. Prvo odobrenje privremene zaštite po osnovu spajanja porodice ostvareno je u avgustu 2022. godine kada su odobrena 2 takva zahtjeva, zatim u septembru i u oktobru takođe po 2, u novembru 1 zahtjev i u decembru 6 zahtjeva.

U toku prvog kvartala 2023. godine, po istom zakonskom osnovu, odobrena je privremena zaštita za 36 lica državljana trećih zemalja, od kojih su 31 lice državljani Ruske Federacije, 2 lica državljani Moldavije, 1 lice državljanka Kazahstana, 1 lice državljani Indije, 1 lice državljani Bjelorusije. Najveći broj odobrenja privremene zaštite po osnovu spajanja porodice odnosio se na april 2023. godine - 14, zatim na mart -8, do 14. juna -6, maj -4, februar-3 i januar-1 odobrenje.

Članovi Koordinacionog tijela su pratili statistiku koja se odnosi na zahtjeve za odobrenje privremene zaštite po osnovu spajanja porodice, bilo da se radi o zahtjevima ovoga tipa koji se podnose direktno u područnim jedinicama i filjalama za upravne poslove, državljanstvo i strance, ili zahtjevima podnijetim posredstvom nevladine fondacije "Građanska alijansa" koja pruža besplatnu pravnu pomoć licima iz Ukrajine koja apliciraju za privremenu zaštitu u Crnoj Gori.

Pravo na ispravu

Shodno članu 104 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, strancu pod privremenom zaštitom izdaje se isprava koja se smatra dozvolom boravka u Crnoj Gori, na vrijeme od godinu i može se produžavati u skladu sa članom 93 stav stav 2 i 3 istog zakona,

na šest mjeseci, a najduže do jedne godine, i izuzetno na osnovu odluke Savjeta Evropske unije nakon gore navedenih rokova najduže za još jednu godinu.

Koordinaciono tijelo je zaključilo da su sva lica koja su imala odobrenu privremenu zaštitu u 2022. godini i koja je trajala do 10. marta 2023. godine, imala mogućnost da postojeću ispravu stranca pod privremenom zaštitom, nakon stupanja na snagu Odluke o izmjeni i dopunama Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine („Službeni list CG“, broj 19/23 od 20.2.2023. godine), u roku od par minuta, zamjene novom, u mjesno nadležnim područnim jedinicama i filijalama za upravne poslove, državljanstvo i strance. Lica koja po prvi put predaju zahtjev za odobrenje privremene zaštite dobijaju ispravu kroz redovno sprovođenje postupka odobravanja privremene zaštite. Rok važnosti isprave koja se odnosi na produženje, kao i isprave kojom se prvi put odobrava privremena zaštita je do 11. marta 2024. godine.

Pravo na međunarodnu zaštitu

Stranac pod privremenom zaštitom, u skladu sa članom 105 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, može da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu.

Koordinaciono tijelo je konstatovalo da do sada nije bilo zahtjeva za međunarodnu zaštitu podnešenih od strane lica iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori.

Izveštaj sačinila:

Sekretarka Koordinacionog tijela

Slavica Pejatović

Izveštaj odobrio:

V D GENERALNI DIREKTOR

Predsjednik Koordinacionog tijela

Radovan Popović

